

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

U P U T U

O CARINSKOM POSTUPKU U SLOBODNIM ZONAMA

GLAVA I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovom Uputom bliže se propisuje postupanje carinskih organa kod unosa i smještaja u i iznošenja robe iz slobodne zone, odobravanje evidencije zaliha, carinski nadzor, carinski postupci nad robom smještenoj u slobodnoj zoni, nastanak carinskog duga i druga pitanja u svezi s robom u slobodnoj zoni.

Članak 2. (Pravna osnova)

Postupanje s robom pri unosu i smještaju u i iznošenju iz slobodne zone, te dok je roba smještena u slobodnoj zoni, regulirano je:

- odredbama članka 159. do 173. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06 i 93/08), (u dalnjem tekstu: Zakon),
- odredbama članka 402. do 416. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i 57/08), (u dalnjem tekstu: Odluka),
- propisima o popunjavanju carinske prijave i
- odredbama ove Upute.

Članak 3. (Osnivanje slobodne zone)

Osnivanje slobodne zone, upravljanje, te uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni i druga pitanja u svezi s radom slobodne zone regulirana su Zakonom o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 03/02 i 13/03).

Članak 4.
(Slobodna zona s aspekta carinskih propisa)

Prema carinskim propisima, slobodna zona je dio carinskog područja Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: BiH) ili objekti smješteni u tom području i odvojeni od ostalog carinskog područja, a u kojima se:

- a) za robu koja nije bh. roba (u dalnjem tekstu: inozemna roba), s aspekta naplate uvoznih pristojbi i primjene mjera trgovinske politike (izuzev ako se takve mjere odnose na ulazak robe u carinsko područje BiH, npr. uvozna dozvola pri ulasku robe u carinsko područje), uz uvjet da roba nije stavljena u slobodan promet ili u neko drugo carinski odobreno postupanje ili uporabu, smatra da nije u carinskom području, odnosno da nije korištena ili trošena drugačije od uvjeta predviđenih u carinskim propisima,
- b) bh. roba namijenjena izvozu, za koju postoji propis koji regulira posebne oblasti (npr. mjere poljoprivredne politike za izvoz određene robe i druge izvozne podsticajne mjere), samim tim što je smještena u slobodnoj zoni, može da se kvalificira za mjere koje su obično u svezi s izvozom robe.

Članak 5.
(Vrsta slobodne zone i carinski nadzor)

(1) Slobodna zona može biti:

- a) slobodna zona kontrolnog tipa I - zona u kojoj carinske kontrole načelno počivaju na postojanju i nadzoru ograde, kao i na nadzoru ulaza i izlaza,
- b) slobodna zona kontrolnog tipa II - zona na koju se, bez odstupanja od članka 402. do 406. i članka 415. Odluke, primjenjuju odredbe propisane za postupak carinskog skladištenja. Na slobodnu zonu kontrolnog tipa II ne primjenjuje se članak 164., 169., 172. i odredbe iz članka 34. i 35. i 197. Zakona koje se odnose na slobodne zone.

(2) Područje slobodne zone kontrolnog tipa I i neposredan pristup tim prostorima, uključujući i njihov ulazni i izlazni prostor, pod carinskim su nadzorom, kao i roba, prijevozna sredstva i osobe koje ulaze u ili napuštaju to područje. Područje slobodne zone mora biti ograđeno na način koji carinskom organu omogućava provedbu carinskog nadzora i sprječava nepropisno unošenje u i iznošenje iz slobodne zone bilo kakve robe. Prostor neposredno izvan ograde mora omogućiti adekvatan carinski nadzor i tom prostoru se može pristupiti uz suglasnost nadležnog nadzornog carinskog ureda.

(3) Ulagani i izlagani prostor područja slobodne zone kontrolnog tipa II ne podliježe carinskom nadzoru.

(4) Za provedbu carinskog nadzora nad slobodnom zonom i robom smještenoj u slobodnoj zoni, mjesno je nadležan carinski ured na području na kojem se nalazi slobodna zona, a koji je određen kao nadzorni za odnosnu slobodnu zonu (u dalnjem tekstu: nadzorni carinski organ).

**GLAVA II. KORISNIK SLOBODNE ZONE, ODOBRAVANJE
EVIDENCIJE ZALIHA U SLOBODNOJ ZONI I DRUGA ODOBRENJA**

Članak 6.
(Korisnik slobodne zone)

(1) Korisnik slobodne zone (u dalnjem tekstu: korisnik zone) može biti osnivač zone i druge domaće i strane pravne i fizičke osobe, a isti obavljaju gospodarsku djelatnost u slobodnoj zoni na temelju ugovora o korištenju slobodne zone, zaključenog s osnivačem slobodne zone.

(2) Ako je korisnik zone strana osoba, ista mora imati ovlaštenog zastupnika, koji će, u svoje ime i za njegov račun, pred carinskim organima, obavljati carinske radnje i postupke predviđene carinskim propisima u svezi s robom koja se smješta u slobodnu zonu.

(3) Osnivač slobodne zone dužan je obavijestiti nadzorni carinski organ o svakom zaključenom ugovoru o korištenju slobodne zone, kao i o svakom raskidu takvog ugovora. Obavijest mora sadržavati naziv slobodne zone, broj i datum zaključenog ugovora, te naziv, identifikacijski broj i djelatnost korisnika zone.

(4) Osnivač slobodne zone dužan je voditi evidenciju svih ugovora o korisnicima u slobodnoj zoni, koja u svakom trenutku, za potrebe kontrole, treba biti na raspolaganju nadzornom i drugim kontrolnim carinskim organima.

Članak 7.

(Zahtjev za odobravanje
evidencije zaliha u slobodnoj zoni)

(1) Korisnik zone, neovisno o tipu slobodne zone, radi carinskog nadzora, mora na propisan način voditi evidenciju o unosu u i iznošenju robe iz slobodne zone, te o uporabi i promjenama na robi.

(2) Korisnik zone kontrolnog tipa I dužan je, prije početka obavljanja djelatnosti u slobodnoj zoni, ishoditi odgovarajuće odobrenje za vođenje evidencije. Zahtjev za odobravanje oblika i sadržaja vođenja evidencije zaliha robe u slobodnoj zoni, taksiran propisanom administrativnom taksom za zahtjev i za izdavanje odobrenja, u dva primjerka, podnosi se Odsjeku za carine pri regionalnom centru mjesno nadležnom prema mjestu gdje se nalazi slobodna zona.

(3) Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka treba sadržavati sljedeće podatke:

- a) detaljan opis djelatnosti koje korisnik namjerava obavljati u slobodnoj zoni, koja informacija se smatra kao obavijest iz članka 166. stavak 1. Zakona,
- b) predloženi način vođenja evidencije sukladno članku 408. Odluke, odnosno članku 16. ove Upute,
- c) podatke o vrsti i carinskom statusu robe (bh. roba ili inozemna roba) koja će biti predmet navedenih djelatnosti,
- d) kada je moguće, podatke o carinskom postupku prema kojem se trebaju obavljati navedene djelatnosti,
- e) te sve druge podatke koji su potrebni carinskim organima da bi osigurali pravilnu primjenu propisa, a prije svega da omogućavaju provedbu carinskog nadzora nad poslovanjem korisnika u slobodnoj zoni.

Uz zahtjev se prilaže ugovor o korištenju slobodne zone zaključen s osnivačem zone, u dva primjerka, u originalu ili ovjerenoj preslici.

(4) Obrasci zahtjeva za odobravanje oblika i sadržaja vođenja evidencije zaliha u slobodnoj zoni dani su u prilozima ove Upute i to:

- a) u Prilogu 1. - obrazac zahtjeva za odobravanje oblika i sadržaja vođenja evidencije zaliha inozemne robe,
- b) u Prilogu 2. - obrazac zahtjeva za odobravanje oblika i sadržaja vođenja evidencije zaliha bh. robe.

(5) Korisnik zone kontrolnog tipa II podliježe odobravanju oblika i sadržaja evidencije zaliha robe sukladno članku 102. Zakona.

Članak 8.
(Odobravanje evidencije zaliha u slobodnoj zoni)

(1) Nadležni carinski organ iz članka 7. stavak (2) ove Upute, po primitku zahtjeva korisnika zone kontrolnog tipa I za odobravanje oblika i sadržaja vođenja evidencije zaliha robe u slobodnoj zoni, isti dostavlja nadzornom carinskom organu na prethodnu provjeru i mišljenje u svezi s predloženim načinom vođenja evidencije.

(2) Ako nadzorni carinski organ, u prethodnoj provjeri, utvrdi da predloženi oblik i način vođenja evidencije od strane korisnika zone, omogućava provedbu carinskog nadzora nad unosom u i iznošenjem robe iz slobodne zone i poslovanjem korisnika u zoni, tj. da udovoljava zahtjevima iz članka 408. Odluke, odnosno iz članka 16. ove Upute, o tome u pisanom obliku dostavlja mišljenje nadležnom carinskom organu iz članka 7. stavak (2) ove Upute, koji organ, nakon toga, sukladno članku 406. Odluke, donosi rješenje kojim odobrava oblik i sadržaj evidencije zaliha u slobodnoj zoni.

(3) Ogledni primjer rješenja iz stavka (2) ovoga članka dan je u prilozima ove Upute i to:

- u Prilogu 3. - za odobravanje oblika i sadržaja evidencije za inozemnu robu,
- u Prilogu 4. - za odobravanje oblika i sadržaja evidencije za bh. robu.

(4) Sastavni dio rješenja kojim se odobrava oblik i sadržaj evidencije zaliha robe u slobodnoj zoni je izgled i sadržaj evidencije zaliha u slobodnoj zoni koju je odobrio nadzorni carinski organ.

(5) Ako je korisnik zone strana osoba, u rješenju kojim se odobrava oblik i sadržaj evidencije o robi u slobodnoj zoni, obvezno se navode i podatci o njegovom ovlaštenom zastupniku i vrsti zastupanja.

Članak 9.
(Izmjene ili dopune u vođenju
evidencije zaliha u slobodnoj zoni)

(1) Ako nadzorni carinski organ u obavljanju carinskog nadzora, utvrdi da odobreni način vođenja evidencije ne omogućava ili više ne omogućava učinkovitu provedbu mjera carinskog nadzora nad poslovanjem korisnika u slobodnoj zoni, od korisnika slobodne zone će, pisanim podneskom, zatražiti da u roku određenom mu prema okolnostima slučaja, predloži odgovarajuće izmjene ili dopune u načinu vođenja evidencije. Nakon toga, dostavljene izmjene i dopune evidencije zaliha robe nadzorni carinski organ dostavlja carinskom organu iz članka 7. stavak (2) ove Upute na daljnji postupak radi odgovarajuće izmjene ili dopune rješenja o odobravanju oblika i sadržaja evidencije zaliha u slobodnoj zoni.

(2) Ako korisnik zone u određenom roku ne predloži odgovarajuće izmjene ili dopune u načinu vođenja evidencije zaliha robe ili ako nadzorni carinski organ u više puta utvrdi veće nepravilnosti u načinu vođenja evidencije, odnosno ako utvrdi manjak ili nestanak robe koji se ne može opravdati na prihvatljiv način, carinskom organu iz članka 7. stavak (2) ove Upute podnijet će prijedlog za ukidanje rješenja o odobravanju oblika i sadržaja evidencije zaliha u slobodnoj zoni sukladno članku 9. Zakona.

(3) U slučaju ukidanja rješenja o odobravanju oblika i sadržaja evidencije zaliha robe u slobodnoj zoni, korisnik zone ne može više obavljati djelatnosti na koje se odnosi ukinuta odobrena evidencija. Postojeće zalihe robe se tretiraju kao da je roba unesena ili ponovno unesena u carinsko područje BiH i istoj korisnik zone mora odrediti carinski odobreno postupanje ili uporabu u roku određenom u rješenju kojim se ukida odobrena evidencija.

(4) Postupak za izmjenu, dopunu ili ukidanje rješenja o odobravanju oblika i sadržaja evidencije zaliha robe u slobodnoj zoni može pokrenuti i korisnik zone. Po službenoj dužnosti, taj postupak, osim nadzornog carinskog organa, može pokrenuti i drugi kontrolni carinski organ.

(5) Ukoliko Sektor za poreze Uprave za neizravno oporezivanje, u kontroli iz njegove nadležnosti, nađe kod korisnika zone nepravilnosti koje se odnose na povredu pravila u svezi s carinskim postupcima, o tome će obavijestiti Odsjek za kontrolu u Sektoru za carine, kako bi taj Odsjek, radi reguliranja nastale situacije, mogao poduzeti odgovarajuće radnje.

Članak 10.

(Građenje u slobodnoj zoni)

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje u slobodnoj zoni ili kada se vrši adaptacija objekta u slobodnoj zoni, sukladno članku 404. Odluke, podnosi se u pisanim obliku carinskom organu iz članka 7. stavak (2) ove Upute.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati aktivnosti za koje će se izgradeni, odnosno adaptirani objekat koristiti, kao i sve informacije potrebne za izdavanje odobrenja.

(3) Odobrenje po zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka se izdaje samo u slučaju kada nije ugrožena primjena carinskih propisa.

GLAVA III. UNOS I SMJEŠTAJ ROBE U SLOBODNU ZONU

Članak 11.

(Unos, smještaj i carinski nadzor nad robom)

(1) U slobodnu zonu može se unijeti i smještati inozemna roba i bh. roba.

(2) Ako se u slobodnu zonu smješta roba koja po svojoj prirodi predstavlja opasnost ili može štetiti drugoj robi ili koja iz drugih razloga zahtijeva posebno postupanje, nadzorni carinski organ može zahtijevati njen smještaj u prostorije koje su specijalno opremljene za njeno prihvaćanje.

(3) Carinski nadzor nad robom koja se unosi u i iznosi iz slobodne zone vrši se na temelju podataka o korisniku zone, vrsti i količini robe i broju koleta.

(4) Sva roba koja ulazi u slobodnu zonu mora se prijaviti nadzornom carinskom organu, koji provjerava podnesene isprave i prijevozno sredstvo, te na temelju podataka iz stavka (3) ovoga članka zadužuje unos robe u slobodnu zonu, odnosno razdužuje iznos robe iz zone kroz evidencije u kontrolnicima koje vodi nadzorni carinski organ. Nadzorni carinski organ može, prema njegovoj procjeni i analizi rizika, da izvrši i pregled robe.

(5) Sukladno članku 164. stavak 2. Zakona, roba koja se unosi u slobodnu zonu obvezno se pokazuje nadzornom carinskom organu i prolazi kroz propisane radnje i postupke kada:

- je bila stavljena u carinski postupak koji se razdužuje prilikom njenog ulaska u slobodnu zonu, osim kada se po odredbama kojima je taj postupak propisan, pokazivanje robe ne zahtijeva,
- je smještena u slobodnu zonu na temelju rješenja za odobravanje povrata ili odustajanja od naplate uvoznih pristojbi,
- se bh. roba kvalificira za mjere iz članka 159. točka b) Zakona, odnosno iz članka 4. točka b) ove Upute.

Članak 12.

(Dokumenti potrebna za unos i
smještaj inozemne robe u slobodnu zonu)

(1) Inozemna roba se unosi i smješta u slobodnu zonu kontrolnog tipa I na temelju:

- a) provozne carinske prijave (TR prijava), kada se roba od ulaznog graničnog carinskog ureda, po provoznom postupku, izravno upućuje u slobodnu zonu, te u slučaju kada se u slobodnu zonu smješta inozemna roba koja je bila u privremenom smještaju na drugom dijelu carinskog područja BiH; ili na temelju TIR karneta kada se roba prevozi uz primjenu te isprave; ili ATA karneta kada se isti primjenjuje kao isprava u postupku provoza,
- b) propisane carinske prijave, kada se u slobodnu zonu (radi njenog naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza) unosi i smješta roba nakon od carinskih postupaka s ekonomskim učinkom koji je započeo izvan slobodne zone (npr. postupak unutarnje obrade, privremenog uvoza). Pri tome, u carinsku prijavu i u evidenciju zaliha robe obvezno moraju biti unijete i odgovarajuće oznake iz članka 16. stavak (1) točka g) ove Upute (ovisno od situacije), radi praćenja kretanja robe i eventualne naplate neizravnih poreza (u dalnjem tekstu: carinski dug), odnosno radi primjene članka 125. Zakona (svea članak 30. ove Upute),
- c) prijevozne isprave, u slučajevima kada slobodna zona neposredno graniči s državnom granicom, ako je roba izravno unesena u slobodnu zonu pomorskim, riječnim ili zračnim putem, te cestovnim putem bez prolaska kroz druge dijelove carinskog područja BiH u slučaju kada je slobodna zona smještena na kopnenoj granici BiH i druge zemlje. Prijevozne isprave mogu biti bilo koje isprave koje se odnose na prijevoz, kao što su tovarni listovi, manifesti, popisi brodskih tereta i drugo (ovisno do vrste transporta robe), ako sadrže sve potrebne podatke za identificiranje robe.

(2) Podnesena isprava kojom se inozemna roba unosi i smješta u slobodnu zonu evidentira se u Kontrolnik za inozemnu robu koja se unosi u slobodnu zonu - K1 (u dalnjem tekstu: kontrolnik K1) kojeg ručno vodi nadzorni carinski organ, dok ne bude uspostavljeno elektronsko vođenje kontrolnika. Izgled i sadržaj kontrolnika K1 dan je u Prilogu 5. ove Upute. Ovjeru unosa inozemne robe u slobodnu zonu postupajući carinski službenik vrši na podnesenoj ispravi, koja ovjera treba sadržavati: oznaku "K1", zatim redni broj i datum pod kojim je u kontrolniku zavedena isprava, službenu šifru i potpis carinskog službenika i otisak službenog pečata.

(3) Za smještaj robe u slobodnu zonu kontrolnog tipa II, podnosi se carinska prijava IM 7 za postupak carinskog skladištenja, uz dokumentaciju propisanu člankom 125. stavak 2. Odluke, pri čemu se primjenjuju odredbe propisane za postupak carinskog skladištenja.

Članak 13.

(Unos i smještaj bh. robe u slobodnu zonu)

(1) Bh. roba se unosi i smješta u slobodnu zonu kontrolnog tipa I na temelju:

- a) u slučaju bh. robe koja se unosi u slobodnu zonu radi korištenja u proizvodnji ili radi potrošnje u zoni:
 - 1) računa, kada se u slobodnu zonu smješta bh. roba koju korisnik zone kupuje na ostalom dijelu carinskog području BiH od druge osobe, koja mora sadržavati podatke o porezu na dodanu vrijednost,
 - 2) otpremnice, kada korisnik zone smješta u slobodnu zonu vlastitu robu s ostalog dijela carinskog područja BiH,
- b) izdatnice, u slučaju unosa bh. robe koja je namijenjena samo skladištenju u slobodnoj zoni (ne postupku carinskog skladištenja), u kojoj izdatnici trebaju biti unijeti podatci o broju i datumu rješenja iz stavka (3) ovoga članka,

- c) izvozne carinske prijave, kada se bh. roba smještajem u slobodnu zonu kvalificira za mjere iz članka 159. točka b) Zakona, odnosno iz članka 4. točka b) ove Upute.

(2) Roba iz stavka (1) točka b) ovoga članka može se skladištiti u slobodnoj zoni samo ako se time ne otežava carinski nadzor nad poslovanjem u slobodnoj zoni i ako je to odobreno rješenjem iz članka 8. ove Upute.

(3) Isprave iz stavka (1) točka a) i b) ovoga članka podnose se u dva primjerka, a iste nadzorni carinski ured zavodi u Kontrolnik za bh. robu koja se unosi u slobodnu zonu - K2 (u dalnjem tekstu: kontrolnik K2), kojeg ručno vodi dok ne bude uspostavljeno elektronsko vođenje kontrolnika. Izgled i sadržaj kontrolnika K2 dan je u Prilogu 6. ove Upute. Ovjeru unosa bh. robe u slobodnu zonu postupajući carinski službenik vrši na podnesnoj ispravi (na oba primjerka), nakon čega jedan primjerak odnosne isprave zadržava u službenoj evidenciji, a drugi vraća njenom podnositelju. Navedena ovjera treba sadržavati: oznaku "K2", redni broj i datum pod kojim je u kontrolniku zavedena isprava, službenu šifru i potpis carinskog službenika i otisak službenog pečata.

(4) U kontrolnik K2 unose se i podatci o izvoznoj carinskoj prijavi iz stavka (1) točka c) ovoga članka.

Članak 14. (Potvrda o unosu robe u slobodnu zonu)

Ako se na temelju unosa robe u slobodnu zonu može zahtijevati povrat plaćenih uvoznih pristojbi ili odustajanje od naplate neplaćenih uvoznih pristojbi, ili ako se na temelju unosa u slobodnu zonu bh. robe iz članka 13. stavak 1. točka c) ove Upute mogu zahtijevati pogodnosti koje se vezuju za tu robu, nadzorni carinski organ će, na zahtjev korisnika zone, potvrditi unos robe (što nije potvrda istupa robe iz carinskog područja BiH), zabilješkom na poledini carinske prijave temeljem koje se roba smješta u slobodnu zonu (npr. "Unos u slobodnu zonu", broj i datum iz kontrolnika, službena šifra i potpis carinskog službenika i ovjera službenim pečatom).

Članak 15. (Potvrda o carinskom statusu robe)

(1) Na zahtjev korisnika zone, kada se roba unosi ili vraća u drugi dio carinskog područja BiH, nadzorni carinski organ, na zahtjev korisnika zone, potvrdit će carinski status robe smještene u slobodnoj zoni kao bh. robe ili kao inozemne robe, izdavanjem Uvjerenja o carinskom statusu na obrascu i uz primjenu odredaba iz Priloga 51 Odluke.

(2) Korisnik zone potvrđuje bh. status robe putem Uvjerenja o carinskom statusu kada se inozemna roba prijavi za stavljanje u slobodan promet sukladno članku 167. stavak 1. točka (a) Zakona, kao i kada je u slobodan promet u zoni stavljena roba nakon postupka unutarnje obrade ili postupka prerade pod carinskom kontrolom.

(3) Kada se Uvjerenjem o carinskom statusu ili nekim drugim dokumentom ne dokazuje status robe kao bh. robe ili inozemne robe, sukladno članku 172. stavak 2. Zakona, roba se smatra:

- a) robom iz BiH s ciljem plaćanja izvoznih pristojbi, primjene izvoznih dozvola i drugih mjera izvozne trgovinske politike,
- b) inozemnom robom u svim drugim slučajevima.

GLAVA IV. POSTUPANJE S ROBOM U SLOBODNOJ ZONI

Članak 16. (Evidencija zaliha u slobodnoj zoni)

(1) Korisnik zone kontrolnog tipa I, sukladno članku 169. Zakona, dužan je voditi evidenciju zaliha o robi u slobodnoj zoni koja mu je odobrena sukladno članku 8. ove Upute. Evidencija zaliha, sukladno članku 408. Odluke, mora sadržavati najmanje sljedeće:

- a) sve podatke o: oznakama, identifikacijskim brojevima, broju i vrsti pakiranja s raspoloživim podatcima, količini robe, uobičajeni trgovački opis robe, kao i identifikacijske oznake kontejnera kada je to potrebno,
- b) podatke koji omogućavaju svakodnevno nadziranje robe u slobodnoj zoni, naročito njena lokacija, carinski odobreno postupanje ili uporaba koja joj je određena nakon smještaja u slobodnu zonu ili njen ponovni ulazak u drugi dio carinskog područja,
- c) podatke iz prijevozne isprave korištene prilikom unosa i iznošenja robe,
- d) podatke o carinskom statusu robe (da li je inozemna ili bh. roba) i kada je to potrebno, podatke o Uvjerenju o carinskom statusu robe ili drugom dokazu o carinskom statusu robe,
- e) podatke o uobičajenim oblicima rukovanja robom,
- f) datum upisa unosa u, odnosno iznošenja robe iz slobodne zone,
- g) posebne oznake za slučaj da je roba prethodno bila predmetom obavljanja proizvodnih radnji u okviru postupka unutarnje obrade ili je bila u postupku privremenog uvoza, ako se unosom robe u slobodnu zonu završava odnosni postupak, i to:
 - 1) kod unutarnje obrade po sustavu obustave plaćanja, sukladno članku 346. Odluke, za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju upisuje se oznaka "UO/O roba", a ukoliko roba podliježe i primjeni posebnih mjera trgovinske politike, pored ove oznake unosi se i zabilješka: "Trgovinske mjere",
 - 2) kod unutarnje obrade po sustavu povrata pristojbi, sukladno članku 347. Odluke, za dobivene proizvode stavlja se oznaka: "UO/Proba",
 - 3) za privremeni uvoz, sukladno članku 380. Odluke, stavlja se oznaka "TA roba",
- h) podatke koji se odnose na robu koja puštanjem u slobodan promet ili stavljanjem u postupak privremenog uvoza ne bi podlijegala plaćanju uvoznih pristojbi, niti trgovinskim mjerama, a čija uporaba ili odredište se moraju provjeravati,
- i) podatke o nadzornom carinskom organu.

(2) Nadzorni carinski organ može odustati od traženja nekih podataka navedenih u stavku (1) ovoga članka kada to ne utječe na nadzor ili kontrolu nad slobodnom zonom.

(3) Nadzorni carinski organ može, za vođenje evidencije u slobodnoj zoni kontrolnog tipa I i tipa II, kao evidenciju prihvati i evidenciju iz knjigovodstva korisnika zone, ako takva evidencija sadrži sve neophodne podatke koji u svakom trenutku omogućavaju jasan uvid u stvarno stanje robe.

(4) Kada se evidencija mora voditi za potrebe carinskog postupka, podatci koji se u toj evidenciji nalaze ne moraju se unositi u evidenciju iz stavka (1) ovoga članka.

(5) Ukoliko je radi specifičnosti carinskih postupaka koji će se obavljati u slobodnoj zoni potrebno unijeti više podataka u evidenciju, korisnik je dužan istu dopuniti.

(6) Evidencija koju vodi korisnik zone kontrolnog tipa II mora minimalno sadržavati podatke iz članka 314. i 325. Odluke, a ista u svakom trenutku treba omogućavati jasan uvid u stvarno stanje robe.

(7) Korisnik zone na jednak način mora voditi i evidenciju o domaćoj robi iz članka 13. stavak (1) točka b) ove Upute.

Članak 17.

(Neslaganje stvarnog stanja sa stanjem u evidenciji)

(1) Ako korisnik zone utvrdi da se stvarno stanje zaliha robe i stanje u evidenciji zaliha ne slažu, o tome mora odmah obavijestiti nadzorni carinski organ. Ako nadzorni carinski organ utvrdi da je pri tome nastao carinski dug, dužan je poduzeti sve potrebne radnje radi obračuna i naplate istoga.

(2) Korisnik zone koji prestaje s poslovanjem u slobodnoj zoni ili obavljanjem pojedine djelatnosti u slobodnoj zoni, mora odmah obavijestiti nadzorni carinski organ i podnijeti mu konačne podatke o evidenciji zaliha robe radi provjere, te utvrđivanja carinski odobrenog postupanja ili uporabe za preostale zalihe robe.

(3) Korisnik zone mora poduzeti potrebne mjere da osobe koje je uposlio za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni poštuju provedbu mjera carinskog nadzora i provjere.

Članak 18.

(Postupanje s robom u slobodnoj zoni)

(1) Inozemna roba smještena u slobodnoj zoni, dok se nalazi u slobodnoj zoni, može da:

- a) bude stavljena u slobodan promet prema uvjetima propisanim za taj postupak i sukladno članku 171. Zakona,
- b) bude podvrgнутa uobičajenim oblicima rukovanja iz članka 106. Zakona bez odobrenja,
- c) bude stavljena u postupak unutarnje obrade prema uvjetima propisanim za taj postupak,
- d) bude stavljena u postupak obrade pod carinskom kontrolom prema uvjetima propisanim za taj postupak,
- e) bude stavljena u postupak privremenog uvoza prema uvjetima propisanim za taj postupak,
- f) bude ustupljena carinskim organima u korist države BiH sukladno članku 174. Zakona,
- g) bude uništena, pod uvjetom da se nadzornom carinskom organu dostave svi traženi podatci.

(2) Svako postupanje s robom u slobodnoj zoni, korisnik zone mora, bez odgađanja, unijeti u odobrenu evidenciju zaliha iz koje mora biti prepoznatljiv postupak u svezi s robom.

(3) Nadzorni carinski organ obavlja carinski nadzor i kontrolu u zoni i u odobrenoj evidenciji, sukladno njegovojoj analizi i procjeni rizika, odnosno kada god obavljanje tih radnji smatra potrebnim.

Članak 19.

(Stavljanje robe u slobodan promet)

(1) Ako se inozemna roba smještena u slobodnu zonu stavlja u slobodan promet, korisnik zone podnosi carinsku prijavu za stavljanje robe u slobodan promet, uz primjenu mjera trgovinske politike, završavanje drugih radnji predviđenih u svezi s robom i naplatu carinskog duga kojem podliježe, kada, sukladno članku 76. Zakona, inozemna roba stječe status bh. robe.

(2) Ako korisnik zone koji je osoba iz BiH inozemnu robu koju je smjestio u slobodnoj zoni, bilo da se radi o robi koju je taj korisnik zone kupio od inozemnog prodavca prije njenog smještaja u slobodnu zonu ili o robi koju je kupio u zoni od strane osobe kao korisnika zone, namjerava prodati osobi iz BiH toj prodaji, prethodno, mora uslijediti stavljanje robe u slobodan promet od strane tog korisnika zone na temelju propisane carinske prijave.

Članak 20.
(Postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni)

(1) Korisnik zone koji namjerava obavljati unutarnju obradu u slobodnoj zoni po sustavu obustave plaćanja (ili organizira izvođenje unutarnje obrade), mora prethodno, prije otpočinjanja proizvodnih radnji, od nadležnog carinskog organa ishoditi odobrenje za unutarnju obradu.

(2) Postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni u svemu se jednako odvija kao da se provodi u drugom dijelu carinskog područja BiH, uz izuzetak naveden u članku 27. ove Upute.

(3) Ako će korisnik zone dio proizvodnih radnji u okviru postupka unutarnje obrade obavljati unutar slobodne zone, a dio u drugom dijelu carinskog područja BiH ili u drugoj slobodnoj zoni, u tom slučaju podneseni zahtjev i izdano odobrenje za unutarnju obradu trebaju se odnositi na cijelokupan postupak unutarnje obrade i sadržavati sve proizvodne radnje potrebne za izradu kompenzirajućih proizvoda u svakoj zoni i na drugom dijelu carinskog područja, kao i podatke o operaterima koji će izvoditi pojedine faze postupka. U takvom slučaju, odobrenjem za unutarnju obradu treba biti određena obveza korisnika zone, kao nositelja tog odobrenja, da vodi evidenciju o kretanju te robe, što uključuje i evidentiranje prijenosa robe između operatera u okviru jednog odobrenja, na način koji omogućava nadzor i praćenje privremenog iznošenja iz i vraćanja robe u slobodnu zonu.

Privremeno iznošenje robe iz slobodne zone i njeno vraćanje u slobodnu zonu, korisnik zone mora prijaviti nadzornom carinskom organu, podnošenjem dokumenta na temelju kojeg se te radnje odvijaju.

Privremeno iznošenje robe iz slobodne zone može se odvijati na temelju nekog komercijalnog dokumenta (npr. izdatnica, otpremnica), a njeno vraćanje u slobodnu zonu na temelju računa ili druge komercijalne isprave ispostavljene od proizvođača - operatera za usluge koje su obavili nad robom u drugom dijelu carinskog područja BiH ili drugoj slobodnoj zoni.

Svaki dokument koji prati robu prilikom njenog privremenog iznošenja iz slobodne zone, treba sadržavati i: broj i datum odobrenja za unutarnju obradu, te broj/godinu pod kojim je odnosna roba prilikom njenog unošenja i smještaja u slobodnu zonu zavedena u kontrolnik K1 (npr. K1/35/10.03.2010).

Svaki dokument koji prati robu prilikom njegovog vraćanja u slobodnu zonu nakon privremenog iznošenja, treba sadržavati i: broj i datum odobrenja za unutarnju obradu, broj i datum dokumenta na temelju kojeg je odnosna roba privremeno iznijeta iz slobodne zone i broj/godinu pod kojim je taj dokument (tj. odnosna roba) zaveden u kontrolnik K3 (npr. K3/25/20.05.2010).

(4) U slučaju privremenog iznošenja robe iz slobodne zone radi drugih razloga (np. radi demonstracije, izložbe i slično) i njenog vraćanja može se koristi neki komercijalni dokument ili List s podatcima INF 8 na obrascu iz Priloga 47. Odluke, pri čemu se odgovarajuće primjenjuje četvrti i peti podstavak stavka (3) ovoga članka.

(5) U slučaju iz stavka (3) i (4) ovoga članka, nadzorni carinski organ vodi Kontrolnik za inozemnu robu koja se privremeno iznosi iz i vraća u slobodnu zonu - K3 (u dalnjem tekstu: Kontrolnik K3). Ogledni primjer izgleda i sadržaja Kontrolnika K3 dan je u Prilogu 7. ove Upute. Ovjeru privremenog iznošenja iz i vraćanja robe u slobodnu zonu postupajući carinski službenik vrši na podnesenom dokumentu (u dva primjerka), nakon čega jedan primjerak istog zadržava u službenoj evidenciji, a drugi vraća njegovom podnositelju. Navedena ovjera treba da sadrži: oznaku "K3", zatim redni broj/godinu pod kojim je u kontrolniku K3 zavedena roba na koju se odnosi dokument, datum privremenog iznošenja iz, odnosno vraćanja u slobodnu zonu (ovisno od situacije), službenu šifru i potpis carinskog službenika i otisak službenog pečata.

(6) Korisnik zone obvezan je voditi evidenciju o postupku unutarnje obrade sukladno pravilima tog postupka. Kada se roba koja je već u slobodnoj zoni, za koju se vodi evidencija zaliha iz članka 16. ove Upute, stavlja u postupak unutarnje obrade, evidencija zaliha će se smatrati odgovarajućom i za postupak unutarnje obrade ako sadrži sve podatke potrebne za postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni i omogućava provedbu carinskog nadzora nad tim cjelokupnim postupkom.

(7) Ako se roba iz postupka unutarnje obrade u slobodnoj zoni, ponovno ne izveze iz carinskog područja BiH, nego se stavi u slobodan promet bilo u slobodnoj zoni ili u drugi dio carinskog područja BiH, primjenjuju se propisi koji se odnose na unutarnju obradu, uključujući i članak 19. i 30. ove Upute.

Članak 21.

(Ostali carinski postupci u slobodnoj zoni)

(1) Korisnik zone koji namjerava da obavlja postupak obrade pod carinskom kontrolom u zoni, mora prethodno (prije otpočinjanja proizvodnih radnji) od nadležnog carinskog organa ishoditi odobrenje za postupak obrade pod carinskom kontrolom. Postupak obrade pod carinskom kontrolom u slobodnoj zoni u svemu se jednako odvija kao da se provodi u drugom dijelu carinskog područja BiH, uz izuzetak naveden u članku 27. ove Upute.

(2) Postupak privremenog uvoza u slobodnoj zoni, bilo uz potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi, u svemu se jednako odvija kao da se provodi u drugom dijelu carinskog područja BiH, uz izuzetak naveden u članku 27. ove Upute.

Članak 22.

(Uobičajeni oblici rukovanja robom
bez odobrenja carinskog organa)

(1) Sukladno članku 167. stavak 1. točka (b) Zakona, inozemna roba koja je smještena u slobodnoj zoni, može bez odobrenja nadležnog carinskog organa, proći uobičajene oblike rukovanja iz članka 106. stavak 1. Zakona, odnosno iz Priloga 48 Odluke, koji su neophodni za očuvanje robe, poboljšanje njenog izgleda ili tržišne kvalitete ili da se pripremi za distribuciju ili preprodaju.

Članak 23.

(Uobičajeni oblici rukovanja
robom po odobrenju carinskog organa)

(1) Vršenje uobičajenih oblika rukovanja robom smještenoj u slobodnoj zoni, bez obzira na tip zone, može, po zahtjevu korisnika zone, biti unaprijed odobreno sukladno članku 171. stavak 2. Zakona, pri čemu se, u pogledu odobravanja, mogu razlikovati sljedeće situacije:

- po zahtjevu korisnika zone, takvo odobrenje može biti sadržano u samom odobrenju za odobravanje oblika i sadržaja evidencije zaliha strane robe (za slobodnu zonu tipa I), odnosno u odobrenju za vođenje evidencije u slobodnoj zoni kontrolnog tipa II, u kom slučaju korisnik zone, treba prije vršenja odobrenog uobičajenog oblika rukovanja o tome pisano obavijestiti nadzorni carinski organ, ili
- korisnik zone može nadzornom carinskom organu podnijeti zahtjev u pisanom obliku za svako pojedino namjeravano vršenje uobičajenih oblika rukovanja.

Obavijest ili zahtjev korisnika zone za vršenje uobičajenih oblika rukovanja robom u slobodnoj zoni mora sadržavati najmanje podatke o: korisniku zone, nazivu i mjestu slobodne zone, ispravi temeljem koje je odnosna roba smještena u slobodnu zonu, vrsti (opis), količini i carinskoj

vrijednosti robe koja se podvrgava uobičajenim oblicima rukovanja, uobičajenom obliku rukovanja koji će se vršiti nad robom, datumu ili razdoblju vršenja.

(2) List s podatcima INF8 može se izdati kada su elementi koji se mogu uzeti u obzir za utvrđivanje carinskog duga oni koji se mogu primijeniti prije nego što roba prođe odobrene uobičajene oblike rukovanja, tj. u slučajevima kada se, na zahtjev korisnika zone (deklaranta), primjenjuje članak 171. stavak 2. Zakona. U tom slučaju, za robu koja je u vrijeme smještaja u slobodnu zonu prošla neki od uobičajenih oblika rukovanja odobrenih sukladno članku 171. stavak 2. Zakona, odnosno stavkom (1) ovoga članka, nadzorni carinski organ će, na zahtjev korisnika zone izdati List s podatcima INF8 sukladno članku 320. i Prilogu 47 Odluke, kada korisnik zone takvu robu prijavljuje za stavljanje u slobodan promet ili drugo carinski odobreno postupanje ili uporabu koje može dovesti do nastanka carinskog duga. U tom slučaju, nadzorni carinski organ će ispuniti polja 11, 12 i 13, potvrditi polje 15 Lista s podatcima INF8 i original tog lista vratiti korisniku zone.

(3) Svako vršenje uobičajenih oblika rukovanja iz stavka (1) ovoga članka, kao i carinska vrijednost robe prije tog postupanja ako je izdan List s podatcima INF8, se evidentira u evidenciji zaliha.

Članak 24.

(Ustupanje i uništenje robe
smještene u slobodnu zonu)

Kod ustupanja carinskim organima u korist države BiH i uništenja inozemne robe koja je smještena u slobodnu zonu, primjenjuju se pravila kao kada se navedena carinski odobrena postupanja ili uporaba provode u drugom dijelu carinskog područja BiH.

GLAVA V. IZNOŠENJE ROBE IZ SLOBODNE ZONE

Članak 25.

(Iznošenje robe iz slobodne zone)

(1) Podatke o robi koju iznosi iz slobodne zone korisnik zone dužan je unijeti u odobrenu evidenciju, a nadzorni carinski organ u odgovarajući kontrolnik.

(2) Sukladno članku 170. Zakona, bez odstupanja od posebnih propisa usvojenih prema carinskim propisima kojima se reguliraju posebne oblasti, roba koja napušta slobodnu zonu može da bude:

- a) izvezena ili ponovo izvezena iz carinskog područja BiH, ili
- b) unesena u drugi dio carinskog područja BiH.

(3) Odredbe Trećeg dijela Zakona (članak 34. do 54.), s izuzetkom članka od 45. do 50., koji se odnose na bh. robu, primjenjuju se i na inozemnu robu unesenu iz slobodne zone u druge dijelove carinskog područja BiH, izuzev u slučaju robe koja napušta slobodnu zonu morskim ili zračnim putem bez stavljanja u postupak provoza ili neki drugi carinski postupak.

(4) Ako se roba iznosi iz slobodne zone radi izvoza ili ponovnog izvoza, podnosi se:

- a) izvozna carinska prijava (EX 1), kada se izvozi bh. roba iz slobodne zone, ili postojeća izvozna carinska prijava iz članka 13. stavak (1) točka (c) ove Upute za bh. robu iz te odredbe,
- b) izvozna carinska prijava EX3, ako se ponovno izvozi roba kojom se razdužuje odgovarajući carinski postupaci s ekonomskim učinkom obavljen u slobodnoj zoni,

- c) izvozna carinska prijava EX 3, kada se ponovno izvozi ili izvozi roba koja je bila stavljena u odgovarajući carinski postupak s ekonomskim učinkom koji je obavljen u drugom dijelu carinskog područja BiH, a koja je nakon tog postupka, radi njenog naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza, bila smještena u slobodnoj zoni,
- d) provozna (TR) carinska prijava za otpremu iz carinskog područja BiH inozemne robe koja je bila smještena u slobodnoj zoni i prije otpreme nije bila stavljena u neki od carinskih postupaka.

U slučajevima iz točke c) ovoga stavka (kada je roba koja je u pitanju bila u postupku unutarnje obrade ili privremenog uvoza), kod popunjavanja polja 37 carinske prijave za ponovni izvoz ili izvoz treba uzeti u obzir i pravila iz Priloga 20. Odluke (primjer za polje 37. Uvozni/izvozni postupci), što je pobliže propisano i propisima o tim postupcima.

(5) Inozemna roba koja je unesena iz slobodne zone u drugi dio carinskog područja BiH može se, uz podnošenje propisane carinske prijave:

- a) pustiti u slobodan promet,
- b) pustiti u slobodan promet nakon postupka vanjske obrade u slučajevima kada su kompenzirajući proizvodi dobiveni u postupku vanjske obrade (ili roba u nepromijenjenom stanju), nakon ponovnog uvoza, a prije njihovog stavljanja u slobodan promet u roku za razduživanje vanjske obrade bili smješteni u slobodnu zonu, pri čemu se trebaju uzeti i pravila iz Priloga 20 Odluke - primjer za polje 37. Uvozni/izvozni postupci, što je pobliže propisano propisima o postupku vanjske obrade,
- c) staviti u postupak unutarnje obrade,
- d) staviti u postupak prerade pod carinskom kontrolom,
- e) staviti u postupak privremenog uvoza,
- f) staviti u postupak carinskog skladištenja,
- g) ponovno izvesti,
- h) staviti u postupak provoza,
- i) ustupiti carinskim organima u korist države BiH,
- j) uništiti pod carinskim nadzorom.

(6) Ako se iz slobodne zone iznosi bh. roba iz članka 13. stavak (1) točka a) i b) ove Upute koja je bila smještena u slobodnu zonu, podnosi se račun ili otpremnica ili izdatnica (ovisno od situacije) i ista se evidentira kao povrat bh. robe.

(7) Ako se iz slobodne zone u drugi dio carinskog područja iznosi bh. roba iz članka 13. stavak (1) točka c) koja je bila namijenjena izvozu (dakle takva roba se ne izveze), u tom slučaju treba poništiti izvoznu carinsku prijavu i sve financijske i druge pogodnosti koje je korisnik slobodne zone dobio smještajem te robe u slobodnu zonu.

Članak 26.

(Iznošenje robe iz slobodne zone radi upućivanja u drugu zonu ili drugu unutarnju carinsku ispostavu)

Inozemna roba smještena u slobodnu zonu može se:

- a) uputiti u drugu slobodnu zonu, u kom slučaju se roba upućuje i smješta u drugu slobodnu zonu provoznom prijavom, a primatelj robe dužan je primitak robe unijeti u evidenciju zaliha, koja mu je odobrena sukladno članku 8. ove Upute, ili
- b) uputiti, po provoznoj carinskoj prijavi, nadležnoj unutarnjoj carinskoj ispostavi radi provedbe odgovarajućeg carinskog postupka u koji se roba namjerava staviti. U unutarnjoj carinskoj ispostavi kojoj je roba upućena podnosi se carinska prijava za zahtijevani carinski postupak sukladno članku 25. ove Upute, uz primjenu propisa za odnosni postupak. Ako je carinska ispostava smještena neposredno uz zonu (obzirom da nema kretanja robe od jednog do

drugog mjeseta unutar carinskog područja BiH) ne podnosi se provozna prijava, nego prijava za zahtijevani carinski postupak.

Članak 27.

(Jamstvo za osiguravanje
naplate carinskog duga)

Za inozemnu robu smještenu u slobodnu zonu kontrolnog tipa I, kao i za inozemnu robu koja je u toj zoni podvrgнутa postupku unutarnje obrade, privremenog uvoza ili postupku obrade pod carinskom kontrolom, obzirom da je navedena zona pod carinskim nadzorom, ne polaze se jamstvo za osiguravanje naplate carinskog duga, osim u slučaju iz članka 20. stavak (3) i stavak (4) ove Upute. U slučaju iz članka 20. stavak (3) ove Upute jamstvo se polaze za cijelokupan posao unutarnje obrade po danom odobrenju.

GLAVA VI. CARINSKI DUG U SVEZI S ROBOM U SLOBODNOJ ZONI

Članak 28.

(Carinski dug koji nastaje prihvaćanjem
carinske prijave za puštanje u slobodna promet)

Za inozemnu robu koja podliježe plaćanju uvoznih pristojbi, a koja se, sukladno članku 167. Zakona, nakon smještaja u slobodnoj zoni, stavlja u slobodan promet ili u postupak privremenog uvoza s djelomičnim oslobođanjem od plaćanja uvoznih pristojbi, bilo u slobodnoj zoni ili u drugom dijelu carinskog područja BiH, nastaje carinski dug i za istu treba podnijeti carinsku prijavu za odnosni postupak, uz primjenu propisa i pravila važećih za taj postupak. Uobičajeno je u slobodan promet u zoni stavljati robu kojom će se obavljati proizvodne radnje u zoni, robu za građenje ili adaptaciju objekata u slobodnoj zoni, te robu koja će se drugačije trošiti u slobodnoj zoni.

Članak 29.

(Carinski dug koji nastaje
nezakonitom raspolažanjem robe u zoni)

(1) Za inozemnu robu koja podliježe plaćanju uvoznih pristojbi, prilikom njene potrošnje ili uporabe u slobodnoj zoni pod drugim uvjetima od onih koji su propisani važećim propisima, nastaje carinski dug sukladno članku 197. Zakona.

(2) Ako inozemna roba nestane u slobodnoj zoni koji nestanak korisnik zone ne može opravdati na prihvatljiv način, smatra se da je ta roba bila potrošena ili korištena protivno propisanim uvjetima, te za istu, sukladno članku 197. Zakona, nastaje carinski dug.

Članak 30.

(Carinski dug koji nastaje stavljanjem u slobodan promet
robe iz postupka unutarnje obrade i privremenog uvoza)

(1) Ako se inozemna roba iz članka 12. stavak (1) točka b) ove Upute, koja je prethodno bila u postupku unutarnje obrade ili u postupku privremenog uvoza, nakon njenog unosa (smještaja) u slobodnu zonu, stavlja u slobodan promet bilo u slobodnoj zoni ili u drugom dijelu carinskog područja BiH, i u takvom slučaju roba podliježe naplati carinskog duga i kompenzatorne kamate, kako je to predviđeno za pripadajući postupak, jer ta roba unosom u slobodnu zonu nije izvezena, niti je postupak

završen. Unosom navedene robe u slobodnu zonu postupak se završava samo u svezi s pridržavanjem odobrenog roka razduživanja postupka u koji je roba bila stavljena prije unosa u slobodnu zonu, a postupak će biti završen kada roba napusti carinsko područje BiH.

(2) Sukladno članku 125. Zakona:

- a) ako se stavlja u sloboden promet (bilo u slobodnoj zoni ili u drugom dijelu carinskog područja BiH) roba iz stavka (1) ovoga članka koja je bila u postupku unutarnje obrade po sustavu obustave plaćanja, ista će podlijegati naplati carinskog duga i kompenzatore kamate kako je to predviđeno za pripadajući postupak,
- b) ako se roba iz stavka (1) ovoga članka koja je bila u postupku unutarnje obrade po sustavu povrata pristojbi, nakon njenog unosa u slobodnu zonu ne izveze, nego ostane (koristi se) u BiH (bilo u slobodnoj zoni ili u drugom dijelu carinskog područja BiH), u tom slučaju plaćeni carinski dug neće se vratiti, a ako je povrat izvršen, mora se naplatiti u iznosu povrata.

Članak 31.

(Uobičajeni oblici rukovanja i troškovi
skladištenja kod utvrđivanja carinskog duga)

(1) Ako je inozemna roba iz slobodne zone za koju je nastao carinski dug bila predmet uobičajenih oblika rukovanja, korisnik zone (deklarant) može, sukladno članku 171. stavak 2. Zakona, zahtijevati utvrđivanje visine carinskog duga na temelju vrste robe, carinske vrijednosti i količine kao da nije bila predmet uobičajenih oblika rukovanja (sveza članak 23. ove Upute). Članak 171. stavak 2. Zakona se ne može primijeniti u slučaju iz članka 167. stavak 1. točka (b) Zakona, odnosno iz članka 22. ove Upute, tj. kada je roba prošla uobičajene oblike u slobodnoj zoni bez odobrenja nadležnog carinskog organa.

(2) Ako se carinska vrijednost robe iz stavka (1) ovoga članka zasniva na stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni u koju su uračunati troškovi skladištenja i održavanja robe dok leži u slobodnoj zoni, takvi troškovi se, sukladno članku 171. stavak 1. Zakona, ne uračunavaju u carinsku vrijednost te robe, ako se u računu iskažu odvojeno.

GLAVA VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

(Sastavni dio Upute)

Sastavni dio ove Upute čine:

- a) Prilog 1. iz članka 7. stavak (4) točka a) ove Upute - obrazac zahtjeva za odobravanje oblika i sadržaja vođenje evidencije za inozemnu robu u slobodnoj zoni,
- b) Prilog 2. iz članka 7. stavak (4) točka b) ove Upute - obrazac zahtjeva za odobravanje oblika i sadržaja vođenje evidencije za bh. robu u slobodnoj zoni,
- c) Prilog 3. iz članka 8. stavak (3) točka a) ove Upute - ogledni primjer rješenja za odobravanje oblika i sadržaja vođenje evidencije za inozemnu robu u slobodnoj zoni,
- d) Prilog 4. iz članka 8. stavak (3) točka b) ove Upute - ogledni primjer rješenja za odobravanje oblika i sadržaja vođenje evidencije za bh. robu u slobodnoj zoni,
- e) Prilog 5. iz članka 12. stavak (2) ove Upute - izgled i sadržaj Kontrolnika za inozemnu robu koja se unosi u slobodnu zonu - K1,
- f) Prilog 6. iz članka 13. stavak (3) ove Upute - izgled i sadržaj Kontrolnika za bh. robu koja se unosi u slobodnu zonu - K2,

- g) Prilog 7. iz članka 20. stavak (5) ove Upute - izgled i sadržaj Kontrolnika za inozemnu robu koja se privremeno iznosi iz i vraća u slobodnu zonu - K3.

Članak 33.
(Stupanje na snagu)

Ova Uputa stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

**Broj: 01-02-2-2500/09
Datum, 23.10.2009. godine**

**RAVNATELJ
Kemal Čaušević**